

Motiverende Intervju i endringsledelse

spesialrådgiver Hilde N. Nymoen fra FoU-avdelingen,
PHR, Vestre Viken

**«Man kan ikke stige ned i den samme elven to ganger»
(filosofen Heraklit, 500 år f.kr.)**

Forskning

- 70 % av alle endringsprosesser mislykkes (Kilde:[Changing change management | McKinsey](#))
- HF's utfordring: Tar 17 år fra ny forskningsbasert kunnskap tas i bruk i klinisk praksis (Morris et.al., 2010)
- Endringsledere ved HF vet for lite om hvordan de skal tilrettelegge for:
  - Involvering
  - motivasjon
  - samarbeidi endringsarbeidet (Øvretveit, 1999)

Hvordan styrke motivasjon i endringsledelse

- **Selvbestemmelse** – påvirkningskraft i planlegging/arbeidsutførelse
- **Mestringstillit** – takler utfordringene som endringen medfører
- **Fellesskapsfølelse** – vi står sammen om endringene

Ledelse

Fokus på å sikre
strukturer, følge
formelle regler

Fleksibel holdning
Ivareta medarbeidergruppa
Individuell tilrettelegging

To hovedtilnærminger til ledelse

**Regelstyring
Autoritær lederstil**

**Verdibasert ledelse
Helsefremmende
ledelse**

Gulrot og pisk

- Ytre motivasjon: forskning viser liten effekt på endring over tid
- Ytre press til endring – gir motstand
  - profesjonskamp
- Korreksjonsrefleksen

(Miller & Rollnic, 2013)

To hovedtilnærminger til ledelse

Regelstyring
Autoritær lederstil

**Forskning på
endringsledelse**

MI i endringsledelse
Verdibasert ledelse
Helsefremmende ledelse

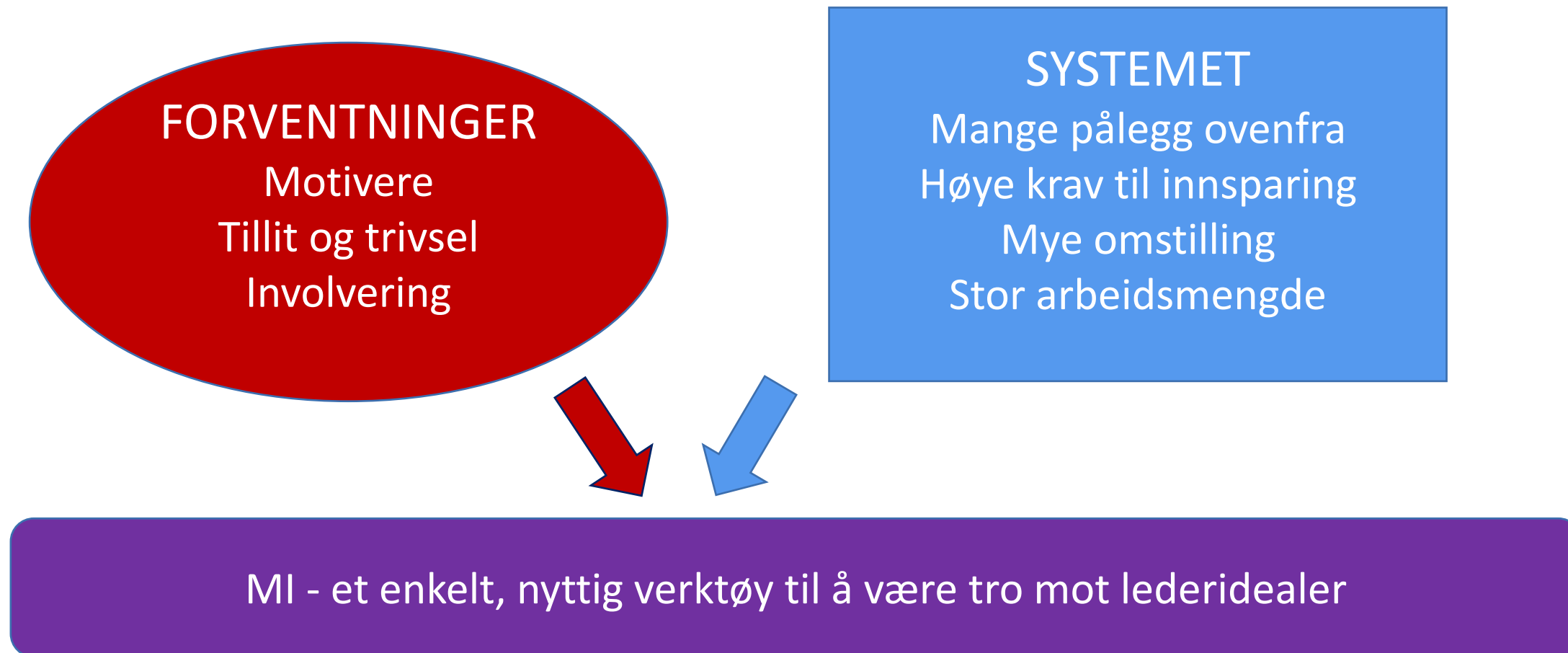

Motiverende intervju

- Fra ytre til indre motivasjon
- Forskning: livsstil & endringsledelse

Hvorfor MI i endringsledelse?

Verdier

- Verdi - det som oppleves som viktig/meningsfullt for medarbeiderne
- Visjoner
- Mål: å finne felles kjerneverdier som de «eier»
- Verdier gir indre motivasjon til endring

MI- holdningen

Aksept

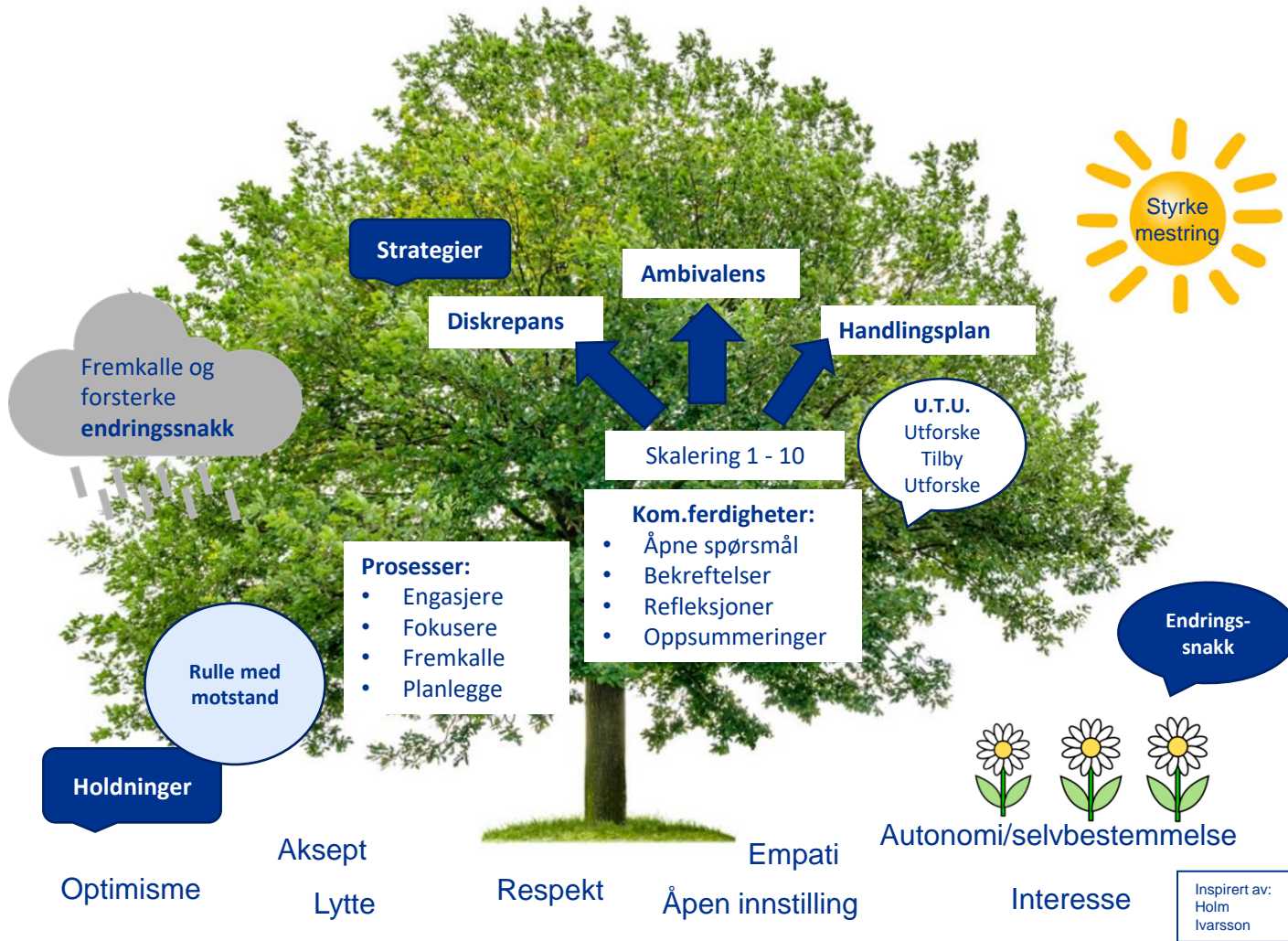
Åpen innstilling

Optimisme

Selvbestemmelse

MI

Lytte med to ører og snakke med en munn

Samtaleteknikker

- Bekreftelser
- åpne spørsmål
- refleksjoner
- oppsummeringer

- Gjentar og forsterker det medarbeideren(e) sier som taler for endring

Jakten på endringsnakk

- 1) Endringsnakk: Det medarbeidere sier som taler **for** en endring.
F.eks: «Jeg ser at sammenslåingen gjør at vi vil få et større fagmiljø»
- 2) Motstandsytring: Det medarbeidere sier som taler **mot** en endring.
F.eks: Kvaliteten på produksjonen vil nok bli dårligere

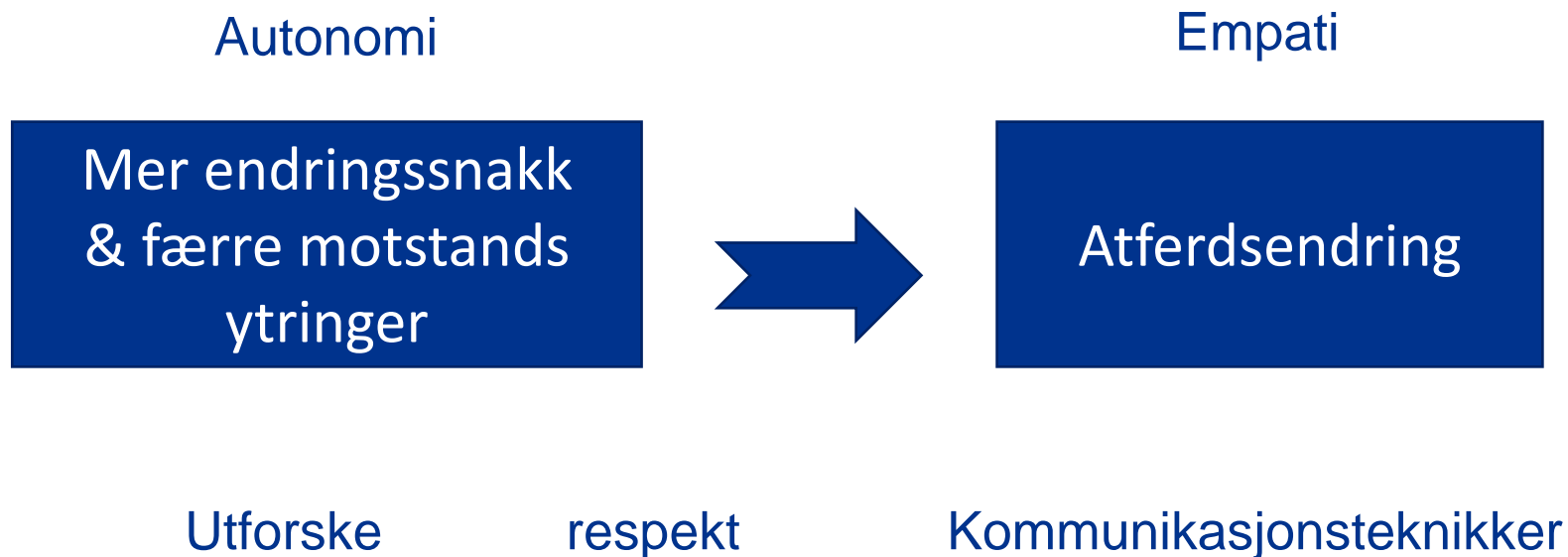
Endringsnakk er gullet i MI 😊

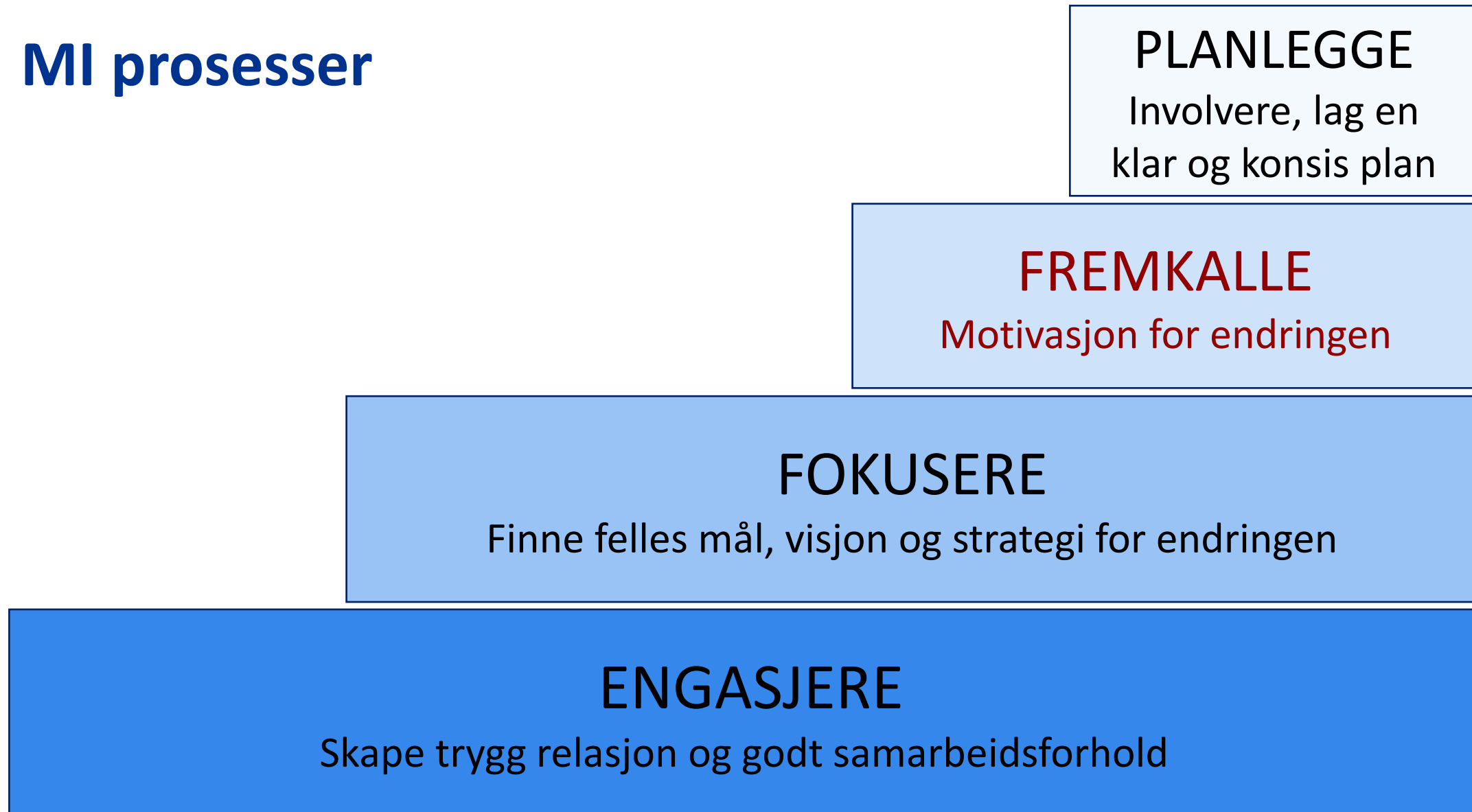

Endringsmodellen til MI

MI-samtale

MI prosesser

Eksempel – Forsknings- og forbedringsprosjekt om pårørendesamarbeid

Et FACT-team er pålagt av avdelingssjefen å delta i et forsknings- og forbedringsprosjekt om pårørendesamarbeid. Seksjons- og teamleder og de ansatte i FACT-teamet var skeptiske til beslutningen.

Medarbeiderne er klar over at pårørendesamarbeid er en sentral del av FACT-modellen, samtidig som de vurderer at de ikke har kapasitet til å delta i prosjektet siden FACT-teamet er nyetablert. De føler at universitetet sender dem alt for mye informasjon og at de har for høye krav til hva FACT-teamet skal kunne avsette av tid til prosjektet i en nyetableringsfase. Ansatte gir uttrykk for at de er verdsetter systemtenkning. Siden FACT-pasienter ofte har et lite sosialt nettverk mener de at de nærmeste pårørende er ekstra viktige. De ansatte opplever at pårørende kan være en ressurs i behandlingen samtidig som de erfarer at pårørende tapper dem for energi fordi mange pårørende klager så mye.

Identifisere medarbeidernes:

- 1) endringsnakk
- 2) ambivalens
- 3) verdier

Endringsnakk

Medarbeiderne er klar over at pårørendesamarbeid er en sentral del av FACT-modellen, samtidig som de vurderer at de ikke har kapasitet til å delta i prosjektet siden FACT-teamet er nyetablert. De føler at universitetet har sendt dem alt for mye informasjon og at de hadde for høye krav til hva FACT-teamet kunne avsette av tid til prosjektet. Ansatte gir uttrykk for at de er verdsetter systemtenkning. Siden FACT-pasienter ofte har et lite sosialt nettverk mener de at de nærmeste pårørende er ekstra viktige for deres pasienter. De ansatte opplever at pårørende kan være en ressurs i behandlingen samtidig som de erfarer at pårørende tapper dem for energi fordi mange pårørende klager så mye.

Ambivalens

Medarbeiderne er klar over at pårørendesamarbeid er en sentral del av FACT-modellen, samtidig som de vurderer at de ikke har kapasitet til å delta i prosjektet siden FACT-teamet er nyetablert. De følte at universitetet har sendt dem alt for mye informasjon og at de hadde for høye krav til hva FACT-teamet kunne avsette av tid til prosjektet. Ansatte gir uttrykk for at de er verdsetter systemtenkning. Siden FACT-pasienter ofte har et lite sosialt nettverk mener de at de nærmeste pårørende er ekstra viktige for deres pasienter. De ansatte opplever at pårørende kan være en ressurs i behandlingen samtidig som de erfarer at pårørende tapper dem for energi fordi mange pårørende klager så mye.

Verdier

Medarbeiderne er klar over at pårørendesamarbeid er en sentral del av FACT-modellen, samtidig som de vurderer at de ikke har kapasitet til å delta i prosjektet siden FACT-teamet er nyetablert. De følte at universitetet har sendt dem alt for mye informasjon og at de hadde for høye krav til hva FACT-teamet kunne avsette av tid til prosjektet. Ansatte gir uttrykk for at de er **verdsetter systemtenkning**. Siden FACT-pasienter ofte har et lite sosialt nettverk mener de at de nærmeste pårørende er ekstra viktige for deres pasienter. De ansatte opplever at **pårørende kan være en ressurs i behandlingen** samtidig som de erfarer at pårørende tapper dem for energi fordi mange pårørende klager så mye.

Hva valgte jeg som prosjektleder å gjøre?

- Bakoverlent- vise aksept for deres opplevelse
- Etterspørre – «Hva er viktig for dere?»
- Gå i deres tempo – la de sitte i forsetet
- Fokus på verdier
- Feire milepæler/ fremskritt – bekreftelser
- å ha en utforskende MI-samtale
  - Holdningssettet, kommunikasjonsferdighetene

Nytteverdi av MI

- Skape motivasjon - en viktig drivkraft for endring
- Gir praktiske og konkrete kommunikasjonsverktøy
- Reduserer risiko/løser lettere konflikter

Nytteverdi av MI

- Medarbeidere får bidratt med sin kunnskap
- Kan benyttes både på individ- og gruppenivå
- Enkel metode å lære seg –Kompetansesenter rus har gratis kurs
  - men trenger veiledning og feedback

Samtalemotoden MI kan motivere medarbeidere til endring

[Samtalemotoden MI kan motivere medarbeidere til endring \(sykepleien.no\)](https://www.sykepleien.no) [Samtalemotoden MI kan motivere medarbeidere til endring \(sykepleien.no\)](https://www.sykepleien.no)

Jakten på endrings snakket – hvordan integrere Motiverende intervju i klinisk praksis

ARTIKKEL

The quest for change talk – how to integrate Motivational
interviewing into clinical practice

Hilde N. Nymo

Klinikk for psykisk helse og rus, Vestre Viken
Hilde.Nybakk.Nymo@vestreviken.no

[Jakten på endrings snakket – hvordan integrere Motiverende intervju i klinisk praksis | TPH \(idunn.no\)](#)

<https://doi.org/10.18261/issn.1504-3010-2021-01-09>

Endringsarbeid i samvær med pasienter i dagliglivet – Motiverende intervju i miljøterapi

ARTIKKEL

Change work in association with patients in daily life
– Motivational interview in milieu therapy

Hilde N. Nymo

Klinikk for psykisk helse og rus, Vestre Viken
Hilde.Nybakk.Nymo@vestreviken.no

[Endringsarbeid i samvær med pasienter i dagliglivet – Motiverende intervju i miljøterapi | TPH \(idunn.no\)](#)

Anbefalte nettressurser

- Søk etter Motiverende Intervju på youtube – mange fine filmer av MI samtaler. F.eks. «Killen i baren»
- [Motiverende intervju \(MI\) – Helsedirektoratet](#)
  - Podcast, filmer, øvingsoppgaver
  - Informasjon om MI
- [Motiverende intervju \(MI\) | KoRus – Sør \(korus-sor.no\)](#)
- [Den Motiverende Samtale | Artikler • Redskaber • Kurser](#)
- [Understanding Motivational Interviewing | Motivational Interviewing Network of Trainers \(](#)

A photograph of two hikers standing on a rocky mountain peak. They are both wearing large backpacks and are holding hands, reaching up towards the sky. The sun is low on the horizon, creating a bright glow and lens flare effects. The sky is filled with dramatic, dark clouds. The background shows a vast landscape of rolling hills and valleys under a hazy sky.

Takk for meg!

Kjernen i endringsledelse - 5 steg

- **Awareness:** Vi må få kjennskap til endringen
- **Desire.** Motivasjon til å delta i endringsprosessen
- **Knowledge:** Kunnskap om hva endringen betyr helt konkret - hvordan man skal arbeide i fremtiden
- **Ability:** Ferdigheter og rammene som skal til for å mestre endringen
- **Reinforcement:** Styrke endringen slik at man ei faller tilbake i gamle vaner

(Kilde: ADKAR - modellen Prosci Institute i USA [The Prosci ADKAR® Model | Prosci](#))

Kjernen i endringsledelse - 5 steg

- **Awareness:** Vi må få kjennskap til endringen
- **Desire. Motivasjon til å delta i endringsprosessen**
- **Knowledge:** Kunnskap om hva endringen betyr helt konkret - hvordan man skal arbeide i fremtiden
- **Ability:** Ferdigheter og rammene som skal til for å mestre endringen
- **Reinforcement:** Styrke endringen slik at man ei faller tilbake i gamle vaner

(ADKAR - modellen Prosci Institute i USA [The Prosci ADKAR® Model | Prosci](#))

Definisjon på MI

MI skal styrke indre motivasjon for og forpliktelse til å nå et spesifikt mål ved å fremkalle og utforske personens egne grunner til endring i en atmosfære av aksept og medfølelse.»

(Miller & Rollnick, 2013, p. 29)